

ROMÂNIA

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

**ANCHETA STRUCTURALĂ
ÎN ÎNTREPRINDERI**

AS'2012

GHID METODOLOGIC

- București 2012 -

CUPRINS

Pag.

PARTEA I-a - PREZENTAREA GENERALĂ A ANCHETEI

1.	Obiectivele anchetei	5
2.	Sfera de cuprindere	5
3.	Nomenclatorul anchetei	9
	3.1 Determinarea mulțimii întreprinderilor corespunzătoare sferei de cuprindere	9
	3.2 Construirea bazei de sondaj	9
	3.3 Planul de sondaj	10
	3.4 Construirea nomenclatorului	10
4.	Perioada de referință	10
5.	Perioada de înregistrare	11
6.	Prezentarea chestionarelor, definirea indicatorilor și precizări de completare	11
	6.1 Chestionar general (AS-CG)	11
	6.2 Chestionar simplificat (AS-CS)	20
	6.3 Anexa	20

PARTEA a II-a - ORGANIZAREA ANCHETEI ȘI PRELUCRAREA DATELOR

1.	Personalul anchetei	21
2.	Atribuțiile personalului	21
	2.1 Atribuțiile Coordonatorilor locali	21
	2.2 Atribuțiile Statisticienilor	22
	2.3 Documente primite-predate de Statisticieni	22
3.	Anexa 1	23

PARTEA a I-a - PREZENTAREA GENERALĂ A ANCHETEI

1. OBIECTIVELE ANCHETEI

Ancheta structurală în întreprinderi constituie un instrument principal pentru cercetarea statistică a activității acestora, propunându-și următoarele obiective:

- să ofere informații pentru caracterizarea sistemului productiv și comercial al întreprinderilor, pe sectoare de activități și forme de proprietate, precum și pentru corelarea indicatorilor observați atât la nivelul activităților și al sectoarelor economice, cât și la nivelul economiei naționale și fundamentarea politicilor sectoriale și naționale;
- să constituie sursa principală de date pentru elaborarea Conturilor Naționale și pentru realizarea de studii privind sectoarele investigate oferind o imagine completă a structurii economiei naționale pe activități, forme de proprietate și în profil teritorial;
- să asigure informațiile necesare pentru actualizarea Registrului agenților economici și sociali, permițând astfel constituirea unei baze de sondaj ce va putea fi utilizată la dezvoltarea unor anchete specializate pe domenii de activitate.

2. SFERA DE CUPRINDERE

Sfera de cuprindere a anchetei structurale corespunde principalului ei obiectiv - acela de a acoperi ansamblul sistemului productiv și comercial al întreprinderilor (regii autonome, societăți și companii naționale și societăți comerciale) din economia națională pe principalele activități care se desfășoară în cadrul acestora.

Unitatea de înregistrare statistică este întreprinderea. Prin intermediul anchetelor se vor colecta și unele informații referitoare la unitățile locale (subunitățile) care aparțin întreprinderilor, informații care servesc analizelor în profil teritorial.

Întreprinderea reprezintă cea mai mică grupare de unități legale care se constituie ca o unitate organizațională de producție de bunuri sau servicii și care beneficiază de autonomie de decizie, preponderent pentru asigurarea resurselor sale curente. O întreprindere exercită una sau mai multe activități economice în una sau mai multe locații.

Unitatea locală este o întreprindere sau o parte a acesteia (exemplu: atelier, fabrică, depozit, birou, mină sau stație etc.) situată la o adresă identificabilă. În acest loc se desfășoară o activitate economică pentru care – în afara unor cazuri excepționale – lucrează una sau mai multe persoane (cu normă întreagă sau parțială) pentru aceeași întreprindere.

O unitate de activitate omogenă (KAU) grupează toate părțile unei întreprinderi ce contribuie la realizarea unei anume activități (nivel de clasă conform CAEN Rev.2). Această activitate se poate regăsi în una sau mai multe subdiviziuni operaționale ale întreprinderii. Sistemul informațional al întreprinderii trebuie să fie capabil de a indica sau calcula pentru fiecare KAU cel puțin valoarea producției, consumul intermediar, costul manoperei și surplusul operațional, forța de muncă și formarea capitalului fix brut.

Ansamblul unitar și ierarhizat al categoriilor de activități utilizat la determinarea sferei de cuprindere a anchetei structurale îl constituie **Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2)**, aprobată prin H.G. nr. 656 din 6 octombrie 1997, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul Președintelui INS nr. 337/20.04.2007

Potrivit Art. 3 al acestei hotărâri guvernamentale “CAEN Rev.2 se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatorie pentru toate organele administrației publice centrale și locale, unități bugetare, agenți economici indiferent de forma de proprietate, organizații sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane fizice și juridice, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere precizarea activității”.

CAEN Rev.2 se folosește pentru codificarea activității întreprinderilor, oferind posibilitatea

grupării acestora în funcție de activitatea lor. Clasificarea activităților corespunde organizării fluxurilor materiale și financiare din economie, facilitând astfel prelucrarea și integrarea datelor în sistemul modelelor de analize și previziuni macroeconomice utilizate pe plan național și internațional de tipul tabelului intrări - ieșiri în sistemul Conturilor Naționale.

Principiul general al determinării sferei de cuprindere a anchetei îl constituie activitatea principală exercitată.

Prin **activități** se înțelege, în general, ansamblul de acțiuni fizice, intelectuale, morale, etc. în vederea obținerii unui anumit rezultat. În practică, cea mai mare parte a întreprinderilor desfășoară în mod frecvent mai multe activități, astfel se pot distinge: activitatea principală, activități secundare și activități auxiliare.

Activitatea principală este stabilită în funcție de produsele sau serviciile a căror realizare implică cele mai mari părți ale resurselor umane sau care aduc cele mai mari venituri întreprinderii și se determină utilizând Clasificarea Activităților din Economia Națională – la nivel de clasă (clasa CAEN Rev.2 – cod de 4 cifre).

Activități secundare sunt acele activități care, alături de activitatea principală, produc bunuri și servicii destinate a fi vândute la terți.

Activitățile auxiliare sunt acele activități care permit sau facilitează producția de bunuri și servicii și care satisfac simultan următoarele condiții:

1. servesc doar întreprinderii la care se referă, iar bunurile sau serviciile rezultate nu fac obiectul vânzării pe piață;
2. există și în alte întreprinderi producătoare similare;
3. produc servicii sau, în unele cazuri, bunuri care nu formează o parte din produsul final al întreprinderii;
4. concură la formarea costurilor curente ale întreprinderii dar, în același timp, nu sunt generatoare de capital fix.

Ținând seama de cele patru condiții care trebuie să fie îndeplinite simultan, *nu sunt considerate ca activități auxiliare*:

1. producerea de bunuri sau lucrări efectuate care sunt o parte a formării capitalului fix, ca de exemplu: utilaje pentru autototare sau lucrări de construcții în regie proprie;
2. producerea de bunuri care se consumă în activitatea principală sau activitățile secundare, dacă o parte semnificativă a acestora, mai mult de 50%, se comercializează;
3. producerea de bunuri care devin o parte integrantă a activității principale sau secundare ca, de exemplu: producția de lăzi, recipienti și alte ambalaje, secții ale întreprinderii care servesc la ambalarea produselor sale;
4. producția de energie (centrale electrice sau termice, cocserii proprii) consumată în întregime sau parțial pentru activitatea principală sau activitățile secundare;
5. cumpărarea de bunuri pentru a fi revândute ca atare;
6. cercetarea și dezvoltarea în cadrul aceleiași unități, întrucât nu furnizează un serviciu consumat în cursul producției curente.

Pentru determinarea activității principale se pornește, pe de o parte, de la reperarea tuturor activităților elementare (de bază) desfășurate (exclusiv cele auxiliare) și, pe de altă parte, de la stabilirea regulii de evaluare a acestor activități, pentru determinarea activității preponderente.

Criteriul ideal pentru determinarea activităților este cel corespunzător valorilor adăugate pe care le crează.

Fiecare întreprindere este clasificată pentru întreaga activitate; în particular, determinarea activității principale se efectuează separat pentru fiecare unitate locală și pentru întreprindere în ansamblul ei.

Fiecare unitate locală este clasificată pentru activitatea ei proprie, sub rezerva precizărilor cu

privire la unitățile care nu exercită decât activități auxiliare.

Ca regulă generală, activitățile de servicii nu sunt luate în calcul decât dacă aceste servicii se efectuează în contul terților.

Când mai multe activități sunt exercitate în cadrul aceleiași unități (exclusiv cele auxiliare), acestea sunt ordonate, în caz ideal, după valoarea adăugată brută la costul factorilor pe care ele o generează. Se determină, astfel, activitatea principală și activitățile secundare.

Dacă lipsesc informațiile despre valoarea adăugată trebuie să se utilizeze alte elemente cum sunt: numărul de salariați, cifra de afaceri, fondul de salarii etc. cu îndeplinirea condiției pentru obținerea celei mai bune aproximări posibile a clasamentului care ar putea fi obținut pe baza valorii adăugate.

Prin convenție, atunci când o activitate determină peste 50% din cifra de afaceri obținută de o întreprindere sau numărul mediu de salariați, această activitate este principală. În situația în care, într-o întreprindere, nici una din activități nu îndeplinește una din condițiile menționate anterior, utilizatorul va aplica **algoritm**ul pentru determinarea activității principale, cu respectarea regulilor privind ierarhizarea activităților – metoda ordinii descrescătoare, parcurgând următoarele etape:

- a) determinarea domeniului de activitate (secțiuni din CAEN Rev.2), care deține ponderea cea mai mare a indicatorului ales;
- b) în cadrul secțiunii respective se determină subsecțiunea care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
- c) în cadrul subsecțiunii se determină diviziunea care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
- d) în cadrul diviziunii se determină grupa care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
- e) în cadrul grupei se determină clasa care deține ponderea cea mai mare a indicatorului; Această clasă de activitate identifică activitatea principală.

Precizări privind clasificarea pe domenii de activități:

- O întreprindere care își vinde cu ridicata și/sau amănuntul produsele pe care le fabrică, va fi clasificată la producție și nu la comerț;
- O întreprindere este clasificată în comerț dacă cumpără pentru a vinde mărfuri. Achiziționarea mărfurilor poate fi făcută atât de la o întreprindere producătoare cât și de la altă întreprindere specializată în comerț. Stabilirea activității principale se va face în funcție de natura mărfurilor comercializate:
 - a) dacă mărfurile vândute se includ într-o singură clasă CAEN Rev.2, atribuirea codului activității principale exercitate va fi cel al clasei respective;
 - b) dacă mărfurile vândute se încadrează în mai multe clase CAEN Rev.2, la stabilirea activității principale se iau numai acele clase a căror limită inferioară a ponderii mărfurilor vândute este de cel puțin 5% și se determină clasa care reprezintă 50% sau mai mult din valoarea cifrei de afaceri aferente mărfurilor vândute, rezultată din însumarea claselor selectate, iar unitatea va fi clasificată într-o astfel de clasă;
 - c) în situația în care produsele vândute cuprind mai multe clase CAEN Rev.2 și nici una din acestea nu deține o pondere de cel puțin 50% pentru indicatorul ales, este necesară o analiză suplimentară pentru determinarea clasificării corespunzătoare, astfel:
 - dacă produsele vândute cuprind până la 4 clase CAEN Rev.2 și nici o clasă nu deține o pondere mai mare de 50% față de indicatorul ales, se respectă regula "ordinii descrescătoare", pornindu-se de la nivelurile mai apropiate (grupe) pentru determinarea grupei principale și, în cadrul ei, clasa principală al cărei cod i se atribuie activității principale;

Prin convenție rezultatele activităților auxiliare ale unei întreprinderi sunt atribuite activității principale a întreprinderii respective.

Reguli de modificare a clasificării (activității principale):

Este necesar adesea ca întreprinderile să-și modifice activitatea principală la un moment dat, sau gradat, în timp. Activitatea principală poate fi schimbată în timpul anului sau în decursul unei perioade statistice datorită factorilor sezonieri sau ca urmare a unei hotărâri manageriale ce urmărește modificarea structurii producției sau fuzionarea cu alte întreprinderi.

- Pentru evitarea modificărilor frecvente este necesar să existe o *regulă de stabilitate*, modificările prea frecvente alterează seriile de date statistice, alterare care se reflectă în interpretarea oficială a acestora. Fără o regulă de acest tip s-ar produce modificări, uneori subiective, a structurii activităților economice.
- A doua regulă este aceea că o *activitate secundară va trebui să depășească, în volum, activitatea principală în care întreprinderea a fost încadrată, o perioadă de cel puțin doi ani*, înainte ca prima clasificare să fie modificată.
- *Modificările în clasificarea întreprinderilor la anchetele statistice se efectuează o singură dată pe an*, la date fixe, în funcție de informațiile disponibile privind modificarea activității principale. Modificările mai frecvente ar putea cauza incompatibilități între statistici la un moment dat.

Prin referință la Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2), sfera de cuprindere a anchetelor structurale în întreprinderi va acoperi următoarele secțiuni:

- agricultură, silvicultură și pescuit;
- industria extractivă;
- industria prelucrătoare;
- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat;
- distribuția apei ; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare;
- construcții;
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor;
- transport și depozitare;
- hoteluri și restaurante;
- informații și comunicații;
- tranzacții imobiliare;
- activități profesionale, științifice și tehnice;
- activități de servicii administrative și activități de servicii suport;
- învățământ;
- sănătate și asistență socială;
- activități de spectacole, culturale și recreative;
- alte activități de servicii.

România, ca stat membru al UE, are obligația de a respecta și implementa prevederile legislației europene din cadrul tuturor domeniilor de activitate. Drept urmare Institutul Național de Statistică are responsabilitatea de a implementa la nivel național prevederile Regulamentelor europene din domeniul statistic. În acest context, INS a elaborat **CAEN Rev.2**, clasificare ce respectă prevederile europene în domeniul clasificărilor statistice.

CAEN Rev.2 a fost aprobat prin **Ordin al Președintelui INS nr. 337/2007** și a fost publicat în **Monitorul Oficial al României nr. 293/03.05.2007**.

3. NOMENCLATORUL ANCHETEI

Obiective:

Stabilirea nomenclatorului de unități raportoare pentru ancheta anuală AS'2011 s-a făcut în condițiile asigurării reprezentativității rezultatelor atât la nivel național cât și la nivel de activitate / clasă de mărime conform cerințelor și a optimizării raportului precizie rezultate / costuri.

Astfel, în vederea constituirii nomenclatorului de unități raportoare necesar realizării anchetei structurale pentru perioada anului calendaristic 2012 s-au parcurs următoarele etape:

3.1. Determinarea mulțimii unităților statistice (întreprinderilor) corespunzătoare sferei de cuprindere a anchetei.

Unitățile statistice cu personalitate juridică din România, indiferent de forma de proprietate și forma juridică, care își desfășoară activitatea într-unul din domeniile precizate în nomenclatorul de activități CAEN Rev.2 (Clasificarea Activităților din Economia Națională), exclusiv administrația privată și publică, formează sfera de cuprindere a anchetei structurale. Acestea au fost identificate și extrase din registrul statistic REGIS după cum urmează:

- Mulțimea întreprinderilor cu personalitate juridică active la 31.12.2011, care nu au declarat în sursele administrative încetare de activitate până la data de 30.11.2011 și a căror activitate principală este cuprinsă în sfera de cuprindere a anchetei;
- Mulțimea întreprinderilor create în anul 2012, care au depus bilanț contabil la semestrul I – 2012, a căror activitate principală este cuprinsă în sfera de cuprindere a anchetei și care, ulterior nu au declarat în sursele administrative încetare de activitate.

Astfel au fost acoperite următoarele sectoare instituționale din sistemul conturilor naționale:

- a) Societăți și pseudo-societăți comerciale cu activitate nefinanciară;
- b) Societăți cu activitate financiară

Mulțimea întreprinderilor nou create în 2012 a fost constituită ca o mulțime distinctă deoarece informațiile de activitate și mărime pe care le deținem despre acestea, corespund unei părți din an și mai ales corespund perioadei de început a activității întreprinderii. În multe cazuri activitatea lor din anul următor crește spectaculos și pot apărea probleme pentru estimarea rezultatelor anchetei. **Este deci util să se cunoască faptul că este o întreprindere nouă și că trebuie tratată cu atenție de către statistician.**

3.2 Construirea bazei de sondaj

Corespunzător celor două mulțimi care formează populația de referință a anchetei vor fi constituite două baze de sondaj după cum urmează:

3.2.1. Baza de sondaj a întreprinderilor create anterior anului 2012 (BS1). Baza de sondaj a întreprinderilor create anterior anului 2011 este formată din totalitatea întreprinderilor din prima mulțime extrasă din REGIS (sfera de acoperire este din domeniile industrie, servicii, indiferent de numărul de salariați, exclusiv zona de comerț).

3.2.2. Baza de sondaj a întreprinderilor create anterior anului 2012 (BS2). Baza de sondaj a întreprinderilor create anterior anului 2012 este formată din totalitatea întreprinderilor din prima mulțime extrasă din REGIS, cu activitate de comerț (div 45-47) și care au 0 salariați.

3.2.3. Baza de sondaj a întreprinderilor nou create în anul 2012

Aceasta este dată de mulțimea întreprinderilor nou create în anul 2012 (a doua mulțime prezentată la punctul numărul 3.1.).

3.3. Planul de sondaj

Tipul de sondaj aplicat este cel al sondajului stratificat simplu aleator în care straturile sunt definite, conform cerințelor de date, pe baza următoarelor variabile de stratificare:

- Activitatea principală:
 - Sfera de cuprindere este:
 - agricultură – diviziunile 01,02 și 03 - la nivel de grupă CAEN Rev.2;
 - industrie – diviziunile 05 la 39 – la nivel de clasă CAEN Rev.2;
 - construcții – diviziunile 41, 42 și 43 – la nivel de clasă CAEN Rev.2;
 - comerț – diviziunile 45, 46 și 47 – la nivel de clasă CAEN Rev.2;
 - servicii – secțiunile H, I, J, L, M, N, P, Q, R și diviziunile 95 și 96 – la nivel de clasă CAEN Rev.2.
- Clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Clasele de mărime sunt:
 - pentru agricultură (secțiunea A), industrie (secțiune – B,C,D,E), construcții (secțiune F): 0-9; 10-19, 20 salariați și peste;
 - pentru comerț (secțiunea G) și servicii (celelalte secțiuni): 0-1, 2-9, 10-19, 20 salariați și peste.

Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, pentru categoria întreprinderilor cu potențial economic ridicat, s-a convenit a se cerceta exhaustiv toate întreprinderile cu 20 salariați și peste (respectiv clasa a patra de mărime).

La nivelul fiecărui domeniu de activitate, corespunzător celor trei baze de sondaj descrise anterior se vor extrage trei eșantioane după cum urmează:

3.3.1. Extragerea eșantionului corespunzător bazei de sondaj a întreprinderilor create anterior anului 2012 (BS1). Straturile de selecție sunt formate prin intersecția activității principale codificate la nivelul grupelor de activități prezentate în Anexă și clasele de mărime descrise mai sus. La stabilirea volumului eșantionului s-au luat în considerare următoarele:

- ✓ Volumul optim calculat prin metoda Neyman;
- ✓ Posibilitățile financiare ale anchetei structurale;
- ✓ Asigurarea unui număr minim de unități cercetate la nivelul fiecărui strat (3 unități).

3.3.2. Extragerea eșantionului corespunzător bazei de sondaj a întreprinderilor create în anul 2011.

Straturile de selecție sunt formate prin intersecția activității principale codificate la nivel de diviziune CAEN Rev.2 și a claselor de mărime.

3.4. Constituirea nomenclatorului de unități raportoare

Nomenclatorul de unități raportoare a fost format prin reuniunea următoarelor tipuri de unități:

- unități cercetate exhaustiv;
- unități cuprinse în eșantion;
- unități adăugate de responsabilul de anchetă.

4. PERIOADA DE REFERINȚĂ

Perioada de referință pentru anchetele structurale care se vor realiza în anul 2013 este reprezentată de anul precedent desfășurării lor, corespunzător exercițiului financiar pentru care s-au întocmit bilanțuri contabile (anul 2012).

5. PERIOADA DE ÎNREGISTRARE

Perioada de înregistrare este perioada pe care întreprinderile o au la dispoziție pentru completarea chestionarelor (cca. trei săptămâni).

6. PREZENTAREA CHESTIONARELOR

Chestionarele anchetei structurale pentru anul 2012 au fost re-proiectate ținând seama de următoarele principii:

- armonizarea la nivel național cu formularele de bilanț contabil și cu evidența primară a întreprinderilor;
- armonizarea la nivel european cu cerințele Regulamentelor Consiliului C.E. nr. 295/2008 referitoare la statistici structurale, în vederea realizării acquis-ului comunitar în domeniul statistic pentru țările candidate la aderare;
- asigurarea calității datelor prin reducerea erorilor de completare și corelare a indicatorilor datorită simplificării chestionarelor;
- valorificarea superioară a rezultatelor prin publicații, studii și analize statistice.

Pentru colectarea datelor au fost proiectate următoarele **tipuri de chestionare**:

- general: AS-CG;
- simplificat: AS-CS;
- ANEXA.

Precizări detaliate cu privire la definirea indicatorilor, modul de completare și corelațiile la nivelul fiecărui capitol și între capitolele din chestionare sunt prezentate în PRECIZĂRILE METODOLOGICE corespunzătoare fiecărui tip de chestionar.

- ◆ **6.1 Chestionarul general (AS-CG)** este un chestionar care se adresează întreprinderilor care aplică reglementările contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.2870/2010. Acest chestionar se adresează întreprinderilor mijlocii și mari cu 100 salariați și peste pentru întreprinderile din industrie și cu 50 de salariați și peste, pentru restul sectoarelor.

Structura acestui chestionar cuprinde următoarele capitole:

Capitolul I - Date de identificare - conține informații referitoare la identificarea întreprinderii preluate din registrul statistic (REGIS) și imprimare pe chestionar pentru fiecare întreprindere cuprinsă în cercetare (în partea stângă).

Se cere întreprinderii să confirme aceste informații sau să comunice eventualele modificări intervenite la: cod fiscal (Cod unic de identificare), denumire, adresă, forma de proprietate și activitatea principală exercitată (clasă CAEN Rev.2).

Toate aceste informații sunt necesare actualizării permanente a registrului statistic de agenți economici și sociali (REGIS), care constituie baza de sondaj atât pentru anchetele structurale viitoare, pentru alte tipuri de anchete statistice (de conjunctură, infraanuale etc.), cât și pentru agregarea variabilelor cercetate pe sectoare de activitate și forme de proprietate.

Capitolul II - Caracteristici generale - cuprinde informații referitoare la: evenimentele și modificările de structură, capitalul social, veniturile, cheltuielile și stocurile întreprinderii. La proiectarea tabelelor cuprinse în acest capitol și la definirea indicatorilor pentru care se culeg date, s-a avut în vedere principiul legăturii cu evidența contabilă.

Prezentăm, în continuare, **definirea indicatorilor** de bază din cadrul acestui capitol:

Evenimentele și modificările de structură reprezintă operațiuni de apariție sau dispariție, de

transfer de active immobilizate (corporale sau necorporale) și de personal, realizate între întreprinderi, care induc rupturi semnificative între două perioade de observare.

Informațiile referitoare la **modificările de structură** intervenite în cadrul întreprinderii, caracterizează demografia întreprinderii și sunt necesare actualizării registrului de agenți economici și sociali (REGIS) și realizării comparabilității indicatorilor calculați în dinamică.

Capitalul social reprezintă valoarea nominală a acțiunilor sau părților sociale, respectiv valoarea aportului în natură sau numerar, a rezervelor încorporate și a profitului repartizat pentru majorarea capitalului sau altor operațiuni care conduc la modificarea acestora.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“integrală de stat – cod 10”** au capitalul deținut doar de AVAS, alte autorități ale administrației centrale și locale precum și de regiile autonome și companii naționale.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“majoritară de stat – stat+privat românesc – cod 21”** au capitalul deținut de AVAS sau/și de alte autorități ale administrației centrale și locale sau/și de regiile autonome și companii naționale în proporție de peste 50% restul capitalului fiind deținut de societăți și companii comerciale rezidente sau/și de S.I.F.-uri sau/și de persoane fizice rezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“majoritară de stat – stat+capital străin – cod 22”** au capitalul deținut de AVAS sau/și de alte autorități ale administrației centrale și locale sau/și de regiile autonome și companii naționale în proporție de peste 50% restul capitalului fiind deținut de societăți și companii comerciale nerezidente sau/și de persoane fizice nerezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“majoritară de stat – stat+privat românesc+capital străin – cod 23”** au capitalul deținut de AVAS sau/și de alte autorități ale administrației centrale și locale sau/și de regiile autonome și companii naționale în proporție de peste 50% restul capitalului fiind deținut de societăți și companii comerciale rezidente sau/și de S.I.F.-uri sau/și de persoane fizice rezidente și de societăți și companii comerciale nerezidente sau/și de persoane fizice nerezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“majoritară privată – stat+privat românesc – cod 26”** au capitalul deținut de AVAS sau/și de alte autorități ale administrației centrale și locale sau/și de regiile autonome și companii naționale în proporție de până în 50% restul capitalului fiind deținut de societăți și companii comerciale rezidente sau/și de S.I.F.-uri sau/și de persoane fizice rezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“majoritară privată – stat+capital străin – cod 27”** au capitalul deținut de AVAS sau/și de alte autorități ale administrației centrale și locale sau/și de regiile autonome și companii naționale în proporție de până în 50% restul capitalului fiind deținut de societăți și companii comerciale nerezidente sau/și de persoane fizice nerezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“majoritară privată – stat+privat românesc+capital străin – cod 28”** au capitalul deținut de AVAS sau/și de alte autorități ale administrației centrale și locale sau/și de regiile autonome și companii naționale în proporție de până în 50% restul capitalului fiind deținut de societăți și companii comerciale rezidente sau/și de S.I.F.-uri sau/și de persoane fizice rezidente și de societăți și companii comerciale nerezidente sau/și de persoane fizice nerezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“privat românesc – cod 31”** au capitalul deținut de societăți și companii comerciale rezidente sau/și de S.I.F.-uri sau/și de persoane fizice rezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“privat românesc+capital străin – cod 32”** au capitalul deținut de societăți și companii comerciale rezidente sau/și de S.I.F.-uri sau/și de persoane fizice rezidente și de societăți și companii comerciale nerezidente sau/și de persoane fizice nerezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“cooperatistă – cod 40”** au capitalul deținut doar de persoane fizice rezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“obștească – cod 50”** au capitalul deținut doar de persoane juridice de tip ONG sau asociații cu scop patrimonial.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“integral străină – cod 60”** au capitalul deținut doar de companii comerciale nerezidente sau/și de persoane fizice nerezidente.

Întreprinderile care au forma de proprietate **“publică de interes național și local – cod 70”** au capital deținut de instituțiile publice (siguranța socială și de stat) ex: școli, spitale, unități de cult.

Întreprinderea investiție străină directă: este o întreprindere rezidentă cu sau fără personalitate juridică, în care un investitor străin deține cel puțin 10% din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare în cazul întreprinderilor fără personalitate juridică (sucursale). **Deținerea a cel puțin 10% din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare, este primordială în stabilirea relației de investiție străină directă.**

Investiția străină directă: relație investițională de durată, între o entitate rezidentă și o entitate nerezidentă; de regulă, implică exercitarea de către investitor a unei influențe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit. Sunt considerate **investiții straine directe:** capitalul social vărsat și rezervele ce revin unui investitor nerezident care deține cel puțin 10% din capitalul social subscris al unei întreprinderi rezidente, creditele dintre acest investitor sau grupul din care face parte acesta și întreprinderea în care a investit, precum și profitul reinvestit de către acesta. De asemenea, sunt considerate **investiții straine directe**, capitalurile din companii rezidente asupra cărora investitorul nerezident exercită o influență semnificativă pe cale indirectă și anume: capitalurile proprii ale asociaților și filialelor rezidente ale întreprinderii în care investitorul nerezident deține cel puțin 10% din capitalul social subscris.

Grupul de întreprinderi este o asociere de întreprinderi reunite prin legături financiare. Un grup de întreprinderi poate avea unul sau mai multe centre de decizie, în special pentru politica producției, a vânzărilor și profiturilor. Grupul poate centraliza anumite aspecte de management financiar și de plată a taxelor. Grupul se constituie într-o entitate economică care este împuternicită să ia decizii mai ales privind unitățile care o compun.

Veniturile reprezintă valorile încasate sau de încasat din vânzarea: produselor, mărfurilor, lucrărilor executate și serviciilor prestate.

Cifra de afaceri reprezintă suma veniturilor facturate rezultate din vânzări de bunuri, vânzări de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților.

Rabatul reprezintă reducerea practică, în mod excepțional, asupra prețului de vânzare convenit anterior între furnizor și client, ținându-se cont de unele defecte de calitate sau de neconformitate a bunurilor comercializate, față de clauzele prevăzute în contract.

Remiza este o reducere practică, în mod excepțional asupra prețului curent de vânzare, ținându-se cont de volumul vânzărilor sau de importanța cumpărătorului în clientela vânzătorului. Remiza corespunde, în general, unui procent aplicat asupra prețului brut, procent prevăzut în oferta de prețuri a întreprinderii sau care rezultă din negociere între cei doi parteneri comerciali.

Risturnul reprezintă o reducere de preț calculată asupra ansamblului operațiilor efectuate cu același cumpărător pe o perioadă determinată. De regulă, reducerile comerciale se acordă sub forma unui procent din prețul brut, dar se pot ancora și în suma fixă.

Scontul de decontare este reducerea financiară acordată procentual asupra unei creanțe decontate înainte de scadența normală. Altfel spus, scontul de decontare reprezintă o bonificație acordată clientului de către furnizor pentru plata cu anticipație a unei sume datorate de client. Scontul de decontare este o cheltuială financiară pentru furnizor, care este beneficiarul plății și un venit financiar pentru client, care efectuează o plată înainte de scadență.

Producția de imobilizări reprezintă costul lucrărilor și cheltuielilor efectuate de unitatea patrimonială pentru ea însăși, care se înregistrează ca active imobilizate: corporale și necorporale.

Cheltuielile reprezintă sumele ori valorile plătite sau de plătit pentru: consumurile de resurse primare (materii prime, combustibili, energie, apă) și auxiliare, lucrările și serviciile executate de terți de

care beneficiază unitatea, cheltuielile cu personalul, executarea unor obligații legale sau contractuale, precum și cele care nu sunt legate de activitatea normală, curentă.

Stocurile reprezintă ansamblul bunurilor destinate fie a fi vândute în aceeași stare sau după prelucrarea lor în procesul de producție, fie a fi consumate la prima lor utilizare.

Informațiile referitoare la venituri, cheltuieli și stocuri, precum și repartizarea acestora pe activități la nivel de clasă CAEN Rev.2, sunt necesare atât la construirea conturilor naționale cât și la caracterizarea sistemului productiv și comercial al întreprinderii.

De asemenea, sunt solicitate informații privind: **activitatea integrată a întreprinderilor de tip industrial, valoarea produselor executate în colaborare, rețeaua comercială și valoarea serviciilor de transport grupate după natura mărfurilor transportate.**

Consumul intermediar reprezintă valoarea tuturor bunurilor și serviciilor care au fost consumate în cursul perioadei respective pentru obținerea volumului total al producției. El cuprinde consumul efectiv de materii prime, materiale, combustibil, energie, apă și serviciile executate de terți. Consumul intermediar se evaluează la prețurile de achiziții.

Valoarea exporturilor directe și a cheltuielilor pentru importurile directe este destinat culegerii de informații referitoare la valoarea exporturilor directe, din care, în țările UE și a cheltuielilor pentru importuri directe, din care, din țările UE.

Informațiile cu privire la exporturi directe sunt necesare pentru determinarea volumului acestuia pe domenii de activitate și clase de mărime a întreprinderilor.

Exporturile directe reprezintă cifra de afaceri obținută de întreprindere în urma vânzării la export de produse proprii și/sau servicii proprii, fără intermedierea unei întreprinderi de comerț exterior. În cazul în care exportul este realizat de o firmă de intermediari acesta va fi raportat de firma respectivă (exportator direct). Țările membre UE sunt: Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxembourg, Marea Britanie, Olanda, Portugalia, Spania, Suedia, Polonia, Ungaria, Cehia, Slovenia, Slovacia, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Cipru și Bulgaria.

Importul direct reprezintă cheltuielile făcute de întreprindere în urma cumpărării la import de produse și/sau servicii, fără intermedierea unei întreprinderi. În cazul în care importul este realizat de o firmă de intermediari acesta va fi raportat de firma respectivă (importator direct). Țările membre UE sunt: Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxembourg, Marea Britanie, Olanda, Portugalia, Spania, Suedia, Polonia, Ungaria, Cehia, Slovenia, Slovacia, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Cipru și Bulgaria.

Exportul / importul intra-firmă reprezintă veniturile din export, respectiv cheltuielile pentru importul de produse și servicii privind schimbările care se produc între întreprinderile românești și filiale/sucursale din afara teritoriului României și/sau filialele/sucursalele străine care se află pe teritoriul României și întreprinderile străine ale căror filiale/sucursale sunt.

Activități integrate este destinat culegerii unor informații suplimentare privind activitatea întreprinderilor industriale cu un grad înalt de integrare. Se definește ca producție integrată, producția realizată în activitățile din amonte care participă la fabricarea produselor din activitățile din aval. Pentru determinarea corectă a rezultatelor fiecărei activități desfășurate în aceste categorii de întreprinderi este necesară defalcarea procentuală a producției realizate pe consumuri productive în cadrul aceleiași întreprinderi și vânzări prin magazine proprii.

Relația de sub-contractare

Două întreprinderi sunt într-o relație de sub-contractare dacă îndeplinesc condițiile A și B.

- A. întreprinderea contractor participă la conceperea produselor furnizând, fie și parțial, specificațiile tehnice și/sau furnizează materiile prime și materiale spre prelucrare către întreprinderea sub-contractor;
- B. întreprinderea contractor vinde produsele realizate de sub-contractor în totalitate, sau ca parte a unui produs complex.

Veniturile din sub-contractare reprezintă valoarea încasată de la o terță persoană (contractorul) pentru producerea de bunuri/servicii pe baza materiilor prime și a materialelor furnizate de contractor pentru prelucrare. Valoarea încasată nu include valoarea materiilor prime și a materialelor furnizate de contractor pentru prelucrare.

Cheltuieli cu sub-contractările reprezintă cheltuielile efectuate către o terță parte (sub-contractor) care furnizează produse și/sau servicii ca parte a unei relații de sub-contractare.

Puncte de vânzare cu ridicata și antrepozite reprezintă numărul total de standuri sau puncte fixe gestionate de către întreprindere, aflate în proprietatea acesteia sau luate cu chirie.

Magazine pentru vânzarea cu amănuntul reprezintă spațiile de vânzare unde consumatorii își fac cumpărăturile, aflate în proprietatea întreprinderii sau luate cu chirie.

Suprafața totală de vânzare a magazinelor reprezintă suprafața destinată vânzării și prezentării mărfurilor.

Valoarea serviciilor de transport facturate în anul 2012 cuprinde valoarea serviciilor de transport repartizată după natura mărfurilor transportate.

Valoarea lucrărilor de construcții. Se vor completa date referitoare la:

- valoarea lucrărilor de construcții realizate (antrepriză și regie) și a numărului mediu de salariați din construcții pe județe.;
- valoarea lucrărilor de construcții realizate în antrepriză, pe categorii de obiecte și lucrări.

Indicatorii de bază pentru care se culeg date în acest capitol sunt definiți astfel:

Valoarea lucrărilor de construcții cuprinde valoarea lucrărilor de construcții noi, reparațiilor capitale și curente, precum și a lucrărilor de întreținere și îmbunătățiri executate la clădiri și construcții existente.

Construcțiile noi reprezintă rezultatul acelor activități care determină direct crearea de noi spații (de locuit sau cu altă utilizare) sau crearea de noi structuri la construcțiile civile existente.

Lucrările de reparații capitale la construcții existente reprezintă complexul de lucrări care se execută la clădiri și construcții existente după expirarea fiecărui ciclu de funcționare prevăzut în normativele tehnice și care au ca scop menținerea caracteristicilor tehnico-economice pe întreaga durată de serviciu normată.

Lucrările de reparații curente, întreținere și îmbunătățiri la construcții existente reprezintă ansamblul de operații (zugrăvire, vopsire, repararea unor părți neînsemnate) ce se realizează la o construcție existentă pentru a se asigura continuitatea folosirii ei, împiedicarea unei uzuri rapide și prelungirea duratei de funcționare. Refacerea clădirilor prin instalarea unor sisteme mecanice, electrice sau de încălzire trebuie clasificată drept îmbunătățire chiar dacă sistemele sunt noi. De asemenea, înlocuirea canalizării existente sau a conductelor de aprovizionare cu apă reprezintă o îmbunătățire chiar și în cazul în care conductele înlocuite au fost noi.

Valoarea lucrărilor de construcții realizată în antrepriză pe categorii de obiecte și lucrări conform recomandărilor EUROSTAT are următoarea structură:

- **clădiri rezidențiale** sunt acele construcții destinate în principal (peste 50% din suprafața utilă sau din volumul construcției) sau exclusiv să servească drept locuință. Clădirile pentru colectivități (case de bătrâni, orfelinate, cămine) se consideră tot clădiri rezidențiale.
- **clădiri nerezidențiale** sunt acele clădiri destinate în principal (peste 50% din suprafața utilă sau din volumul construcției) sau exclusiv altor scopuri decât cele rezidențiale (magazine, cinematografe, birouri, spații administrative etc.). În ceea ce privește categoriile de clădiri nerezidențiale cu utilizare mixtă se recomandă ca valoarea clădirii sau spațiului nerezidențial să fie categorisit după scopul care ocupă cea mai mare parte din spațiul utilizabil.

- **construcții ingineresti** sunt acele lucrări care au la bază o concepție structurală și arhitecturală subordonată unei tehnologii specifice pentru un anumit domeniu de activitate. Ele reprezintă acele obiecte de construcții care nu îndeplinesc caracteristicile de clădiri și care au ca scop crearea condițiilor pentru realizarea activităților de producție sau pentru desfășurarea activităților social-culturale. Pot fi de tipul lucrărilor de infrastructură: căi ferate, șosele, piste de aeroporturi, tunele, diguri, poduri, canale, sisteme de transmitere a electricității, platforme de foraj, deschideri miniere, etc.

Valoarea terenurilor și a construcțiilor noi

Conform Codului fiscal art.140 alin (2¹), se definesc următoarele:

Teren construibil reprezintă orice teren amenajat sau neamenajat, pe care se pot executa construcții, conform legislației în vigoare;

Construcție înseamnă orice structură fixată în sau pe pământ; livrarea unei construcții noi sau a unei părți din aceasta înseamnă livrarea efectuată cel târziu până la data de 31 decembrie a anului următor anului primei ocupări ori utilizării a construcției sau a unei părți a acesteia, după caz, în urma transformării;

Construcție nouă cuprinde și orice construcție transformată astfel încât structura, natura ori destinația sa au fost modificate sau, în absența acestor modificări, dacă costul transformărilor, exclusiv taxa, se ridică la minimum 50% din valoarea de piață a construcției, exclusiv valoarea terenului, ulterior transformării.

Conform Codului fiscal este scutită de la plata TVA livrarea de către orice persoană a unei construcții, a unei părți a acesteia și a terenului pe care este construită, precum și a oricarui alt teren. Prin excepție, **scutirea nu se aplica pentru livrarea unei construcții noi, a unei părți a acesteia sau a unui teren construibil.**

Conform Codului fiscal art.140 alin (2¹), prin locuință se înțelege construcția alcătuită din una sau mai multe camere de locuit, cu dependențele, dotările și utilitățile necesare, care, la data livrării, satisface cerințele de locuit ale unei persoane sau familii. În sensul acestui articol, *suprafața utilă a locuinței de 120 mp* nu include anexele gospodărești. Suprafața terenului pe care este construită locuința, precum și suprafața utilă a locuinței, trebuie să fie înscrise în documentația cadastrală anexată la actul de vânzare-cumpărare încheiat în condițiile legii.

Valoarea-limită de 380.000 lei prevăzută cuprinde valoarea locuinței, inclusiv valoarea cotelor indivize din părțile comune ale imobilului și a anexelor gospodărești și, după caz, a terenului pe care este construită locuința, dar exclude unele drepturi de servitute legate de locuința respectivă.

Capitolul III - Date privind personalul. Întreprinderea trebuie să completeze date referitoare la efectivul de personal la 31 decembrie repartizat pe categorii de personal, numărul mediu de persoane ocupate în cursul anului 2012, numărul mediu de salariați în anul 2012, personalul salariat interimar (temporar) și numărul total de ore lucrate de salariați în cursul exercițiului financiar încheiat în anul 2012.

Efectivul de personal reprezintă numărul persoanelor ocupate în unitate existent în ultima zi a anului, care au statutul profesional de salariați sau patroni și asociați.

Personalul salariat reprezintă totalitatea persoanelor angajate cu contract individual de muncă, pe perioadă nedeterminată sau determinată. Tot aici vor fi încadrați și ucenicii cu contract de muncă, angajații de probă remunerați etc., precum și patronii care sunt în același timp salariați în propria unitate.

Numărul mediu de persoane ocupate în cursul anului 2012 reprezintă numărul total de personal (salariat și nesalariat) care a lucrat în întreprindere în cursul perioadei de referință, inclusiv personalul detașat, remunerat de întreprindere, dar care lucrează în afara ei (ex: reprezentanți comerciali, echipele de reparații și întreținere).

Se includ: persoanele în concedii de scurtă durată (de boală, concedii plătite), lucrătorii în grevă, lucrătorii în timp parțial, lucrătorii sezonieri, ucenicii, lucrătorii la domiciliu care figurează pe listele angajaților întreprinderii.

Nu se includ: persoanele în concedii pe durată nedeterminată, persoanele atrase temporar de la alte întreprinderi, persoanele care efectuează lucrări de reparații și întreținere în întreprinderea observată, dar sunt remunerați de altă întreprindere.

Se calculează ca medie aritmetică simplă prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de persoane ocupate din anul respectiv la numărul total al zilelor calendaristice (365 de zile). În cazul când unitatea a fost înființată sau și-a încetat activitatea în cursul anului, se iau în calcul efectivelor zilnice, numai în perioada în care a funcționat, iar suma rezultată se împarte la numărul total al zilelor calendaristice din anul respectiv. Persoanele ocupate care nu sunt angajate cu normă întreagă vor fi incluse în numărul mediu proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă sau de colaborare. (De exemplu: cel care lucrează o jumătate de normă se ia în calculul efectivului zilnic cu 0.5).

Numărul mediu de salariați în anul 2012 reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați din anul respectiv - inclusiv din zilele de repaos săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare - la numărul cumulat al zilelor calendaristice (365 de zile).

Numărul mediu de salariați în timp parțial - în echivalent timp complet - în anul 2012 reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați în timp parțial, proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă, din anul respectiv - inclusiv din zilele de repaos săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare - la numărul cumulat al zilelor calendaristice (365 de zile).

Sunt considerați salariați în timp parțial cei care lucrează mai puțin de 8h pe zi sau mai puțin de 5 zile pe săptămână.

Numărul mediu de salariați în timp parțial în anul 2012 reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați în timp parțial din anul respectiv - inclusiv din zilele de repaos săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare - la numărul total al zilelor calendaristice (365 de zile).

Numărul total de ore lucrate de salariați în cursul exercițiului financiar încheiat în anul 2011 reprezintă totalul orelor efectiv lucrate de salariați pentru întreprinderea cercetată în anul 2011.

Se includ: orele efectiv prestate în timpul programului normal de lucru și în afara acestuia (ore suplimentare), fără a se lua în calcul timpul de pregătire a locului de muncă și pauzele mici de repaos reglementar.

Nu se include: orele plătite dar neefectuate (ex: concediul anual de odihnă, concedii medicale etc.) și pauzele de masă.

Numărul mediu de persoane ocupate care au lucrat la domiciliu în cursul anului 2012 - reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați care lucrează la domiciliu din anul respectiv - inclusiv din zilele de repaos săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare - la numărul total al zilelor calendaristice (365 de zile).

Capitolul IV - Investiții și active immobilizate Se cere întreprinderii să completeze date referitoare la:

- investiții și mijloace fixe puse în funcțiune în anul de referință;
- investiții realizate în anul de referință, pe elemente de structură, repartizate pe activități de destinație și pe surse de finanțare;
- gruparea utilajelor și a altor investiții după activitățile de proveniență;
- investiții în produse IT;

- investiții în echipamente pentru controlul poluării și accesorii speciale antipoluare;
- lucrări de reparații capitale la utilajele existente în dotare;
- situația activelor imobilizate.

Indicatorii de bază pentru care se vor completa date în cadrul acestui capitol sunt definiți astfel:

Investițiile nete (noi) realizate în anul de referință reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate **creării de noi mijloace fixe**, pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al mijloacelor fixe existente și al terenurilor preluate cu plată de la alte unități (taxe notariale, comisioane, cheltuieli de transport, de încărcare-descărcare etc.).

Nu se cuprinde în volumul investițiilor nete (noi) valoarea terenurilor și a mijloacelor fixe din țară care au mai fost folosite (cumpărate de la alte unități).

Investiții brute în bunuri corporale reprezintă valoarea totală a investițiilor efectuate în cursul perioadei de referință în bunuri corporale, incluzând pe lângă mijloacele fixe puse în funcțiune și valoarea cumpărărilor de terenuri și mijloace fixe (la mâna doua sau cumpărate de la alte unități) corectată cu diferența (\pm) soldurilor de imobilizări corporale în curs (investiții neterminate), cu diminuările prin: investiții care nu creează mijloace fixe, investiții definitiv sistate, investiții în curs vândute și investiții în curs de execuție cedate la terți.

Mijloace fixe puse în funcțiune în anul de referință reprezintă valoarea lucrărilor de construcții, utilajelor (cu și fără montaj), mijloacelor de transport, lucrărilor geologice și de foraj și a altor investiții care au fost realizate în conformitate cu documentația tehnico-economică aprobată, au fost recepționate potrivit normelor legale și au fost preluate în exploatare de către beneficiari.

Mijloacele fixe reprezintă obiectul sau complexul de obiecte ce se utilizează ca atare, care au o durată de utilizare mai mare de un an și a căror valoare de intrare este de 1800 lei, conform H.G. nr.105/2007.

Investiții în produse IT (tehnologia informației) reprezintă cheltuielile (investiții noi și cumpărări) efectuate pentru achiziționarea de mijloace ale tehnicii de calcul (calculatoare personale, servere, calculatoare portabile, echipamente periferice, echipamente de comunicații), pentru consultații în domeniul echipamentelor de calcul, pentru achiziționarea de produse software, pentru întreținerea și repararea echipamentelor de calcul și perifericelor și pentru alte servicii legate de informatică.

Investiții în produse software cuprinde programe, descriere și documentație pentru software de exploatare și de aplicare. Sunt incluse achizițiile noi de software (cumpărate direct de la producător sau dealer autorizat) și software-ul produs pe cont propriu, atunci când valoarea acestor tipuri de software depășește 1800 lei. Cheltuielile importante destinate dezvoltării sau extinderii bazelor de date ce urmează a fi utilizate pe parcursul unei perioade mai mari de 1 an sunt de asemenea incluse, chiar dacă aceste "baze de date" vor fi comercializate sau nu.

Leasigul operațional - în cazul contractului de leasing operațional, întreprindere client (locatarul) obține dreptul de utilizare a unui mijloc fix, cu o valoare mai mare de 1800 lei, pe o anumită perioadă nespecificată în avans, de regulă mai mică de 1an, în schimbul plății unei chirii.

Caracteristici :

- responsabilitatea reparării și întreținerii mijlocului fix revine unității care închiriază (locatorului);
- durata contractului de leasing este mai mică decât durata economică de viață a mijlocului fix închiriat (nu este complet amortizat, adică plățile solicitate prin contract nu sunt suficiente pentru recuperarea costului total al mijlocului fix, astfel că locatorul se așteaptă să recupereze toate costurile investiției prin reînnoirea contractului, prin închiriere către alți locatari sau prin vânzarea mijlocului fix închiriat);

- există o clauză de anulare care dă posibilitatea locatarului să renunțe la mijlocul fix închiriat înainte de expirarea contractului de leasing.

Leasigul financiar sau de capital - în cazul contractului de leasing financiar, întreprinderea client (locatarul) obține dreptul de utilizare a unui activ fix, cu o valoare mai mare de 1800 lei, pe o perioadă determinată, de regulă mai mare de 1 an, în schimbul plății unei chirii.

Caracteristici :

- responsabilitatea reparării și întreținerii mijlocului fix revine locatarului (locatorul nu oferă servicii de întreținere/mentenanță);
- nu poate fi reziliat;
- este complet amortizat (adică locatorul primește plăți ale chiriei egale cu prețul total al mijlocului fix închiriat plus profitul investiției).

Valoarea lucrărilor de reparații capitale la utilajele existente în dotare reprezintă valoarea reparațiilor executate la mașini, utilaje, instalații, mijloace de transport etc., precum și valoarea altor categorii de cheltuieli legate de realizarea reparațiilor capitale cum sunt: valoarea proiectelor, cheltuieli de supraveghere etc.

Capitolul V – Sediul central, unitățile locale (sediile secundare) și principalii indicatori ai acestora. Prin prelucrarea datelor completate de întreprindere la acest capitol se obțin informații în profil teritorial și pe activități referitoare la: cifra de afaceri, cheltuieli cu remunerațiile personalului, numărul mediu de persoane ocupate, numărul mediu de salariați și investiții brute în bunuri corporale.

Sediul central – locul unde își desfășoară activitatea conducerea administrativă a întreprinderii.

Unitățile locale (sediile secundare) reprezintă subunități direct subordonate întreprinderii (de tip sucursală, uzină, fabrică, secție, atelier, bază de transport, schelă, mină, șantier de construcții, restaurant, motel, hotel, oficiu poștal, magazin, cantină, grădiniță etc), situate la o adresă diferită de cea a sediului central, în care se desfășoară una sau mai multe activități ale acesteia.

Aceste definiții sunt în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative:

- Legea nr.359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice; (M Of. nr.839/2004)
- Ordonanța de urgență nr.44/2008 (M. Of. Nr. 328/2008) privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.
- Ordonanța de urgență nr.75/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr.359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice; (M Of. nr.932/2004)
- Ordonanța Guvernului nr. 93/2003 privind codul de procedură fiscală, republicată cu modificările și completările ulterioare, publicată în M Of. nr.513/2007.
- Recomandarea nr.696/1993 a Oficiului de Statistică al Comunității Europene (EUROSTAT) privind unitățile de observare statistică, cu modificările ulterioare.
- Regulamentul CE nr. 295/2008 referitor la Statistica Structurală de întreprinderi.
- Regulamentele CE nr. 250/2009 și 251/2009 privind definirea variabilelor și seriilor de date produse.

Mod de completare

1. Pentru "SEDIUL CENTRAL":

1.1 În cazul în care la sediul central se desfășoară numai activitatea de administrare a

întreprinderii, în tabelul "Sediul central" se vor completa indicatorii aferenți activității proprii (col.1 la 6).

- 1.2 În cazul în care întreaga activitate a întreprinderii sau o parte din aceasta se desfășoară la aceeași adresă cu cea a sediului central, se va completa obligatoriu "Sediul central" cu indicatorii aferenți activităților desfășurate de întreprindere, la această adresă.

2. Pentru "UNITĂȚILE LOCALE" (SEDIILE SECUNDARE): Se va completa câte un rând pentru fiecare din unitățile locale definite mai sus.

- ◆ **6.2 Chestionarul simplificat (AS-CS)** este un chestionar cu grad redus de detaliere a informațiilor. Acest chestionar se adresează întreprinderilor mici (cu mai puțin de 100 salariați pentru întreprinderile din industrie și construcții și mai puțin de 50 de salariați pentru restul sectoarelor).

Structura acestuia urmărește informațiile cuprinse în chestionarul general (date de identificare, caracteristici generale, date privind personalul, investiții, mijloace fixe, sediul central, unitățile locale și principalii indicatori ai acestora), dar cu un conținut simplificat.

- ◆ **6.3 ANEXA** este un chestionar care se adresează numai întreprinderilor cu activitate principală de comerț cu amănuntul (div. 47) pe diviziune / grupa /clasa / subclasă CAEN Rev.2.

PARTEA a II-a – ORGANIZAREA ANCHETEI COLECTAREA ȘI PRELUCRAREA DATELOR

1. PERSONALUL ANCHETEI

La nivel central, în perioada desfășurării anchetei va funcționa **Echipa Centrală de Lucru (ECL)** pentru monitorizarea acțiunii de rezolvare operativă a oricăror probleme organizatorice și metodologice apărute pe parcurs.

La nivel teritorial (județe, sectoare ale Municipiului București) organizarea și coordonarea lucrărilor de teren se realizează de către **Coordonatorii locali**, care au ca subordonați **statisticieni**.

2. ATRIBUȚIILE PERSONALULUI

2.1. Coordonatorii locali au următoarele atribuții:

- pregătirea materialelor necesare instruirii statisticienilor;
- distribuirea materialelor de instruire și a instrumentarului anchetei către statisticieni;
- realizarea instruirii statisticienilor în vederea cunoașterii instrumentarului anchetei, etapelor și termenelor de lucru;
- organizarea activităților în teren: întreprinderi cercetate/ statisticieni.

Coordonatorii locali vor acorda fiecărui statistician o marcă de identificare. Ea va fi alcătuită din 5 cifre, din care primele două reprezintă codul județului (cod SIRUTA), a treia cifră va indica numărul sectorului din Municipiul București (pentru județe va fi cifra 0), iar ultimele două cifre vor reprezenta un număr unic atribuit fiecărui statistician. De asemenea, fiecare coordonator va întocmi o listă (1) cu statisticienii și numărul de întreprinderi ce le revin, conform modelului prezentat în Anexa 1. Numărul de întreprinderi alocat fiecărui statistician se stabilește în funcție de complexitatea întreprinderilor supuse cercetării și repartizarea lor teritorială.

- generează din “Nomenclatorul de întreprinderi” “Lista de întreprinderi” (2) – prezentată în Anexa 1, care va fi pusă la dispoziția fiecărui statistician ca instrument de lucru în etapa de distribuire a chestionarelor, împreună cu chestionarele aferente întreprinderilor repartizate: pune la dispoziția statisticienilor instrumentul de lucru “Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor”(3) după modelul prezentat în Anexa 1;
- acordă consultanță în ceea ce privește rezolvarea problemelor metodologice intervenite în diferite momente ale derulării anchetei;
- transmite modificările operate în nomenclatorul anchetei (date de identificare, evenimente, schimbarea activității principale sau a celor secundare) către Echipa Centrală de lucru;
- asigură o rată de răspuns suficient de mare, care să permită garantarea preciziei rezultatelor anchetei în limitele unei erori de estimare de $\pm 5\%$;
- asigură calitatea datelor validate la nivel local și transmite fișierele cu date validate la

- beneficiar (INS – ECL). Fișierele vor fi însoțite de un “Raport de acceptare a calității datelor”;
- utilizează programul GESTNOM pentru gestionarea nomenclatorului de întreprinderi, conform reglementărilor de lucru de la nivel INS.

2.2. Statisticienii au următoarele atribuții:

- participă la instruirea organizată de echipa locală înainte de lansarea anchetei în teren și își însușește cunoștințele transmise pe parcursul instruirii;
- primește materialele necesare efectuării anchetei: chestionarele, ghidul metodologic și/sau precizările metodologice;
- identifică pe baza “Listei de întreprinderi” primită de la Coordonatorul local, întreprinderile pe care urmează să le cerceteze;
- distribuie chestionarele la întreprinderi, pe baza și cu completarea “Listei de întreprinderi”. Fiecare întreprindere va primi un exemplar de chestionar de anchetă structurală;
- asigură completarea chestionarului la sediul fiecărui agent economic, conform precizărilor metodologice și a instrucțiunilor de completare din ghid;
- după expirarea termenului de returnare a chestionarelor va întocmi săptămânal “Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor”(3) pe care îl va pune la dispoziția Coordonatorului local.
- recontactează întreprinderile care au fost identificate, dar nu au returnat chestionarul;
- asigură îndrumarea persoanelor din întreprinderile care solicită informații privind modalitățile de completare a chestionarelor.
- introduc datele din chestionare (sub marca fiecărui statistician);
- aplică programul de control logic (control intern de echilibru contabil), rezolvă erorile și validează datele;
- are obligația să asigure păstrarea caracterului confidențial al datelor înscrise pe chestionare;
- trebuie să studieze cu atenție toate materialele înainte de începerea acțiunilor în teren.

2.3 DOCUMENTE PRIMITE-PREDATE de STATISTICIENI

- “Ghidul anchetatorului” care conține precizări metodologice și instrucțiuni de completare a chestionarelor;
- “Lista întreprinderilor” care conține datele de identificare a întreprinderilor ce i-au fost repartizate pentru cercetare;
- Chestionarele personalizate și precizările metodologice aferente întreprinderilor cuprinse în “Lista întreprinderilor”;
- Instrumentul de lucru “Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor”.

(1) Lista statisticienilor

Județul _____ cod _____

Nr. crt.	Numele și prenumele statisticianului	Marca	Nr. de întreprinderi
	TOTAL	X	

(2) Lista de întreprinderi

Marca _____

Cod SIRUES	Cod Fiscal	Denumirea întreprinderii	Adresa	Tip chestionar	Starea întreprinderii

Lista cuprinde următoarele informații:

- marca statisticianului;
- identificatorul întreprinderii de cercetat: CHEIE, CUI;
- numele întreprinderii;
- adresa întreprinderii;
- tipul de chestionar;
- starea întreprinderii.

În coloana "Starea întreprinderii", statisticianul va completa situația înregistrată la momentul distribuirii chestionarului. Această coloană va fi completată cu una din următoarele situații, trecând codul situației respective:

Cod	Stare
3	Neidentificată
2	Lipsă persoană de contact Inactivă
6	- încetare temporară de activitate
7	- încetare definitivă de activitate
20	Schimbare sediu în alt județ
30	Schimbare sediu din alt județ
99	Activă (i-a fost distribuit chestionar)

Pentru întreprinderile la care s-a înregistrat "schimbare de sediu în alt județ" (cod 20) în coloana "Starea întreprinderii" informațiile referitoare la noile date de identificare, respectiv noua adresă și numărul conținut în câmpul CHEIE din nomenclator vor fi transmise la INS în atenția Echipei Centrale de Lucru. Pentru acele întreprinderi care și-au schimbat sediul și nu există nici o persoană care să poată oferi informații despre noua adresă, se va considera starea finală ca fiind "neidentificată".

(3) Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor

Marca statisticianului	Total întreprinderi	din care:					Total chestionare colectate	
		neidentificate	necontactate	inactive		schimbare sediu		chestionare distribuite
				încetare temporară de activitate	încetare definitivă de activitate			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
TOTAL județ								

Scopul acestuia este de a asigura statisticianului o cunoaștere permanentă a stadiului desfășurării anchetei și a situației întreprinderilor aflate în responsabilitate directă.

De asemenea, permite coordonatorilor locali urmărirea săptămânală a stadiului distribuirii și colectării chestionarelor pentru toți statisticienii din subordine.

Precizări referitoare la "Starea întreprinderii"

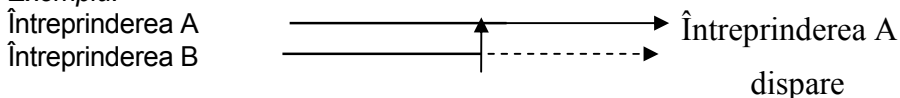
Întreprinderile inactive sunt acele întreprinderi care au avut încetare temporară sau definitivă de activitate.

Încetarea definitivă de activitate poate avea loc prin următoarele modificări de structură:

Cod	Modificări de structură
11	Absorbție
13	Fuziune
15	Divizare
6	Desprindere

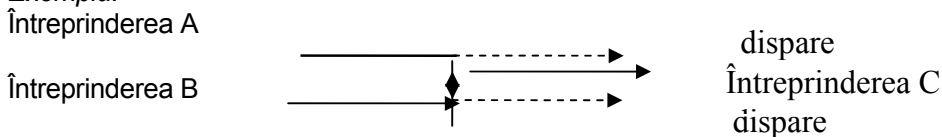
Absorbția (cod.11) este modificarea prin care două sau mai multe întreprinderi se reunesc în cadrul uneia din ele, denumită întreprindere absorbantă. Întreprinderea sau întreprinderile absorbite vor ceda patrimoniul propriu întreprinderii absorbante.

Exemplu:

Fuziunea (cod.13) este modificarea prin care două sau mai multe întreprinderi se dizolvă pentru a da naștere unei întreprinderi noi. Întreprinderea nouă rezultată în urma fuziunii va prelua patrimoniul întreprinderii sau întreprinderilor care au fuzionat.

Exemplu:

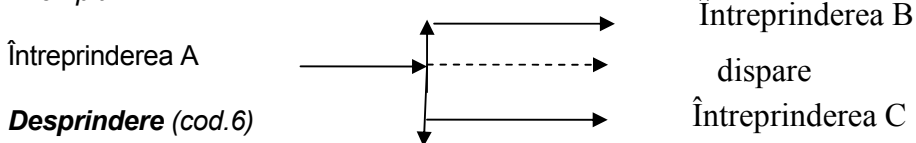

Divizarea este modificarea prin care o întreprindere se divizează în două sau mai multe întreprinderi, patrimoniul său fiind redistribuit între aceste întreprinderi rezultate.

Divizarea poate fi *totală* atunci când ea conduce la dispariția întreprinderii scindate sau *parțială* când întreprinderea scindată continuă să existe, dar cu un patrimoniu redus.

Divizare (cod.15)

Exemplu:

Desprindere (cod.6)

Exemplu:

